

BO MIRT Brief 2014

Bijlage 4 Zesde Voortgangsrapportage Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn

Opzet voortgangsrapportage

De zesde voortgangsrapportage (VGR) is beknopt van omvang gehouden. Dit is een gevolg van de website www.rsp-projecten.nl waarin op overzichtelijke wijze alle RSP-projecten in de drie noordelijke provincies tot uitdrukking komen en worden beschreven. Mede daardoor¹ zijn al enkele jaren de projectbeschrijvingen in de VGR's niet meer opgenomen.

In deze VGR wordt terugkijkend, waar nodig op projectniveau, op hoofdlijnen verslag gedaan van eventuele afwijkingen van voorgenomen activiteiten en de in de vooruitblik 2014 gepresenteerde mijlpalen/planningen. De vooruitblik 2015 beperkt zich naast informatie over de projecten tot het weergeven van informatie over mijlpalen/planningen. Ook hier betreft het een rapportage op hoofdlijnen. Voor meer achtergrond wordt verwezen naar de website www.rsp-projecten.nl.

RUIMTELIJK-ECONOMISCH PROGRAMMA

Voortgang gedecentraliseerde middelen (SNN)

Algemeen

In 2012 is het rijksdeel van het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) door het ministerie van EZ gedecentraliseerd naar de drie Noordelijke provincies. Besluiten over toekenningen worden genomen op het niveau van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) dat daarbij zorgt voor afstemming met het nationale Topsectorenbeleid in overleg met het ministerie van EZ.

Projecten

In 2014 zijn vanuit deze gedecentraliseerde middelen door de provincies nog geen beschikkingen afgegeven.

Voortgang regionaal (per provincie)

De invulling van het regionale deel van de rijksbijdrage (rijksbijdrage REP-regio) en de regionale bijdrage is een verantwoordelijkheid van de betrokken provincies. Iedere provincie heeft hierbij de volledige zeggenschap over de selectie van en besluitvorming over de projecten.

Groningen

In 2014 is door Groningen aan een drietal projecten REP-middelen toegekend. Het betreft de projecten International Business talent, IT Academy Noord Nederland en het project Opwaardering Termunterzijldiep. In Groningen resteert nu nog een bedrag van € 21,5 miljoen dat de komende jaren kan worden toegekend.

Drenthe

Drenthe heeft een deel van de middelen gereserveerd voor economische projecten die gerelateerd zijn aan de integrale gebiedsontwikkelingen in Assen en Emmen. De middelen voor Assen zijn inmiddels overgedragen aan de gemeente. Er resteert, buiten Assen en Emmen, voor toekenning nog een bedrag van € 5 miljoen.

Fryslân

In Fryslân resteert voor toekenning nog een bedrag van circa € 13 miljoen. Eind 2014 zal aan Provinciale Staten Fryslân worden voorgesteld dit bedrag toe te kennen aan het project De Nieuwe Afsluitdijk.

Flevoland

In Flevoland zijn in 2014 aan de volgende projecten middelen uit het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) toegekend: Agrofoodcluster Noordoostpolder, Masterplan Duurzame Visserij en e-Optima. Nadere projectinformatie is opvraagbaar bij het programmamanagement ZZL van de provincie Flevoland. In totaal is tot nu toe € 23,6 miljoen gecommitteerd en resteert € 14,4 miljoen voor de periode 2015-2020.

---

¹ In de verslagen van het BO-MIRT en het MIRT Projectenboek / Projectenoverzicht wordt ook al gerapporteerd over de voortgang van het RSP.

CONCRETE BEREIKBAARHEIDSPROJECTEN

Algemeen

De lijst met concrete projecten is limitatief en bestaat uit de volgende projecten:

1. A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG) fase 2;
2. Bereikbaarheid Leeuwarden;
3. Bereikbaarheid Assen;
4. N50 Ramspol - Ens;
5. Openbaar Vervoer.

Daarnaast is conform de Motie Koopmans² € 160 miljoen (pp. 2008) beschikbaar gesteld voor maatregelen op het noordelijke kernnet spoor.

De voortgang van al deze projecten wordt waar nodig besproken in het bestuurlijk overleg MIRT.

Ad 1. A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG)

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Het Tracébesluit is op 29 september 2014 vastgesteld en er is in oktober/november 2014 gelegenheid beroep aan te tekenen bij de Raad van State.

Naar verwachting wordt nog in 2014 de Realisatieovereenkomst voor het project getekend.

Vooruitblik 2015:

Verwachting is dat het Tracébesluit in 2015 onherroepelijk wordt. Ook zal in 2015 gestart worden met de werkzaamheden ten behoeve van de aanbesteding voor de realisatie.

Ad 2. Bereikbaarheid Leeuwarden

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

De Haak om Leeuwarden bestaat uit twee onderdelen: een noordelijk en een zuidelijk deel. Het noordelijke deel wordt uitgevoerd door de provincie en wordt deels gefinancierd met RSP middelen. Het zuidelijke deel wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat en kent een niet RSP-financiering. Beide onderdelen bevinden zich in de afrondende fase. De werkzaamheden zijn gericht op ingebruikname van de nieuwe wegen in december van 2014 zoals ook was beoogd. Het halen van deze mijlpaal staat onder druk, maar is nog haalbaar. De voorbereiding van de openstelling is volop gaande. Parallel aan de realisatie van de Haak om Leeuwarden wordt ook de eerste fase van de Westelijke Invalsweg (WIW) aangelegd. Deze fase verloopt volgens planning en zal in december samen met de Haak in gebruik worden genomen. Fase twee van de WIW (aansluiting WIW op de stadsring) bevindt zich in de fase van grondverwerving.

Bij het project Drachtserweg en omgeving is de uitvoering van de verdiepte ligging inclusief aquaduct en ongelijke kruising Zuiderburen in volle uitvoering.

Vooruitblik 2015:

De Haak om Leeuwarden (noordelijk deel) wordt overgedragen / opgeleverd aan Rijkswaterstaat. De noordwestelijke en westelijke invalsweg worden vanuit de provincie Fryslân overgedragen / opgeleverd aan de gemeente Leeuwarden. De Drachtsterweg is volop in uitvoering.

Ad 3. Bereikbaarheid Assen: FlorijnAs

De Blauwe As

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

De realisatie van 3 fietsbruggen is gestart. De oplevering is dit jaar.

De eerste sluis met bijbehorende openbare ruimte is opgeleverd en overgedragen aan beheer.

De aanbesteding van de 3 autobruggen is in 2014 afgerond en van de tweede sluis begin 2015.

Vooruitblik 2015:

Oplevering van 2 van de 3 autobruggen. Start van de uitvoering van de derde autobrug en de tweede sluis is in 2016. Medio 2016 is het project Blauwe As klaar.

---

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 27.658, nr. 41.

Stationsgebied

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan (BKP) zijn vastgesteld. Het voorlopig inrichtingsplan openbare ruimte (IPOR) is afgerond. Gemeente, NS en ProRail hebben de samenwerkingsovereenkomst getekend. Gemeente, NS en ProRail werken samen aan een Bereikbaar, Leefbaar, Veiligheid en Communicatieplan voor de tijdelijke situatie (BLVC-plan). ProRail is bezig met de voorbereiding van het project 'Sporen in Assen' o.a. ten behoeve van de pendel tussen Groningen en Assen. ProRail is daarnaast bezig met de voorbereiding van de perrontunnel. Gemeente, NS en ProRail hebben samen de aanbestedingprocedure gestart voor de selectie van de architect voor het stationsgebouw. Eind 2014 wordt dit afgerond. In het Programma van Eisen is opgenomen dat fietsparkeren hoogwaardig wordt opgelost. Voor de autotunnel en de fietstunnel zijn eind 2014 de contractstukken gereed voor aanbesteding. De eerste sloop van een bedrijf in de spoorzone is gerealiseerd om ruimte te maken voor de aanleg van de autotunnel.

Vooruitblik 2015:

De autotunnel en de fietstunnel worden in 2015 aanbesteed, start uitvoering is gepland begin 2016. In 2015 wordt het voorlopig ontwerp afgerond voor het stationsgebouw. De werkzaamheden voor Sporen in Assen en de perrontunnel worden in 2015 door ProRail aanbesteed. In 2015 zal worden gestart met de verplaatsing van de huidige fietsenstallingen naar een tijdelijke locatie. Op deze wijze wordt ruimte gemaakt voor de voorbereidingen van de aanleg van de autotunnel, fietstunnel en perrontunnel.

Stadsboulevard

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

De realisatie van de Stadsboulevard ten noorden van het station is begonnen met de aanleg van de Fokkerkruising (Industrieweg – Fokkerstraat). Dit werk wordt nog in 2014 opgeleverd. Het ontwerp bestemmingsplan Stadsboulevard Zuid is eind 2014 afgerond en wordt begin 2015 vastgesteld. Voor de uitvoering van de Mandemaattunnel is een krediet beschikbaar gesteld.

Vooruitblik 2015:

In 2015 en 2016 wordt het grootste deel van de Stadsboulevard in uitvoering genomen. Oplevering van de Stadsboulevard Noord is gepland eind 2016, de oplevering van de Stadsboulevard zuid is deels gepland in 2016, deels in 2017 en deels in 2018.

Assen Zuid

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

De realisatie van de aansluiting Assen Zuid (TT) is gegund en de aannemer is in april 2014 begonnen met de uitvoering. De oplevering staat gepland in mei 2015.

Vooruitblik 2015:

Afhankelijk van de ontwikkelingen binnen het werklandschap Assen Zuid kan worden gestart met de aanleg van de hoofdstructuur Assen Zuid.

Ad 4. N50 Ramspol-Ens

Het project is in 2013 volledig afgerond.

Ad 5. Openbaar Vervoer

Dit project bestaat uit de volgende onderdelen:

a. Partiële uitbreiding spoor Groningen - Leeuwarden

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Het OTB kende in 2014 nog enkele wijzigingen. De fietstunnel in Leeuwarden is komen te vervallen. Daarentegen is onderzocht of een tunnel in Hurdegaryp kan worden gerealiseerd. Besluitvorming daarover vindt plaats in het derde kwartaal van 2014. Volgens de planning wordt eind 2014 de uitvoeringsovereenkomst getekend waarna het project overgaat naar de realisatiefase.

Vooruitblik 2015:

In 2015 wordt de MER/OTB gepubliceerd en zal de aanbesteding plaatsvinden.

b. Station Assen-Zuid en Leeuwarden Werpsterhoek en spoor voor nieuwe stations

1. Station Assen Zuid

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Op grond van de uitgevoerde onderzoeken is gebleken dat een evenementenstation in Assen Zuid financieel niet haalbaar is. Het keerspoor ten behoeve van de pendel Groningen - Assen (5e/6e trein), dat bij station Assen-Zuid was voorzien, wordt nu bij station Assen (centraal) aangelegd. In 2014 is een besluit genomen over de voorkeursvariant voor het nieuw in te richten station Assen. Hierin zijn de keervoorzieningen voor de pendel Groningen - Assen meegenomen.

Het ministerie van IenM (IenM) heeft een beschikking voor de planuitwerking voor de spoorse onderdelen afgegeven. Met de integrale herinrichting van het stationsgebied ontstaat een aantrekkelijk en goed functionerend knooppunt van (openbaar) vervoer.

Vooruitblik 2015:

De planuitwerking wordt in 2015 afgerond en eind 2015 zal IenM een beschikking afgeven voor de realisatie. Het uitvoeringsbesluit wordt in 2015 genomen waarna de pendel eind 2016 kan gaan rijden.

2. Station Leeuwarden-Werpsterhoek

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Het lag in de bedoeling dat de aanbestedingsprocedure van de twee onderdoorgangen (fase 1 project) eind 2013 zou aanvangen. Echter de grondverwerving verloopt langzamer dan verwacht. Het aanbestedingsdossier is inmiddels nagenoeg gereed.

Vooruitblik 2015:

- aanbesteding en start met uitvoering fase 1
- verwachting oplevering onderdoorgangen medio 2016

c. Kolibri trein, infra Q-liners en overig

Trein:

1. Reactivering van de spoorlijn Groningen - Veendam

Sinds mei 2011 rijdt de personentrein tussen Groningen en Veendam. Het project is daarmee afgerond.

2. Facelift stations

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

De verwachting is dat Provinciale Staten van Groningen nog in 2014 een realisatiebesluit nemen voor het laatste deelproject: stations outillage.

Vooruitblik 2015:

Gestart zal worden met de vervanging en verbetering van stations outillages.

Infrastructuur t.b.v. Q-liners en HOV-bus:

3. Aanleggen van businfrastructuur om de reistijd van Q-liners en overige bussen op HOV-lijnen te verkorten.

4. Aanleggen en verbeteren van de kwaliteit van busstations en transferia om de kwaliteit van HOV-bus te verbeteren.

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

In 2014 zijn beschikkingen afgegeven voor de uitbreiding van P+R Haren en de HOV-as west. Tevens is de beschikking voor een bijdrage aan de busbaan Europaweg ingetrokken.

In totaal zijn van de 11 van de 28 op de gelimiteerde lijst met projecten opgenomen projecten beschikt. Met deze 11 projecten is een bijdrage van bijna € 33 miljoen gemoeid.

Vooruitblik 2015:

De verwachting voor 2015 is dat van de projecten waar in 2014 pro-forma aanvragen zijn ingediend aanvragen binnen komen.

MOTIE KOOPMANS

Algemeen

Conform de Motie Koopmans is vanuit het budget voor Programma Hoofdfrequent Spoorvervoer € 160 miljoen (pp. 2008) beschikbaar gesteld om intensivering van de treindienst mogelijk te maken en kosteneffectieve maatregelen te treffen om de rijtijden tussen Noord-Nederland en de Randstad te verbeteren. Via het MIRT-blad Sporendriehoek Noord-Nederland wordt de voortgang in beeld gebracht.

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

- Er is een keuze gemaakt voor een voorkeursalternatief voor het knelpunt Zwolle-Herfte. Over het benodigde budget van € 225 miljoen (prijsspeil 2013) zijn afspraken gemaakt tussen IenM en de vier provincies Groningen, Fryslan, Drenthe en Overijssel. ProRail is gestart met de planuitwerking en de planologische procedure. Zwolle-Herfte is als een apart project in het MIRT opgenomen. De middelen die vanuit de motie Koopmans aan dit project worden bijgedragen zijn € 70 miljoen (prijsspeil 2013);
- De uitvoering van de projecten Wolvega om den Noort en optimalisering van de bediening van de spoorbrug van Harinxmakanaal (HRMK) is gestart. Het budget voor de HRMK is opgehoogd met 0,5 miljoen in verband met een tegenvallende aanbesteding;
- Over het project Heerenveen wordt in Q2 2015 definitief beslist hoe verder te gaan. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek naar maatregelen inzake de dienstregelingmogelijkheden tussen Zwolle en Leeuwarden. Over de voorkeursdienstregeling vinden gesprekken plaats tussen Fryslan en NS. In november start ProRail met de onderzoeken die moeten bijdragen aan het maken van een keuze voor de voorkeursdienstregeling Zwolle-Leeuwarden;
- Over het opvangen van risico's in de Motie Koopmansprojecten zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie en de provincies.

Vooruitblik 2015

In 2015 wordt het realisatiebesluit van de Spoorzone Groningen en Sporen in Assen verwacht. Voor Hoogeveen geldt dat ook. Hierin is vertraging ontstaan vanwege aanvullend technisch onderzoek. In 2015 wordt het project Optimalisering bediening spoorbrug van Harinxmakanaal (HRMK) opgeleverd.

REGIONAAL MOBILITEITSFONDS (RMf)

Algemeen

Noord-Nederland maakt gebruik van het mobiliteitsfonds voor de volgende projecten:

1. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum;
2. Spoorlijn Zwolle - Coevorden - Emmen;
3. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Heerenveen/Investeringsagenda Drachten - Heerenveen;
4. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Groningen Centrale Zone;
5. Bereikbaarheid Lauwersmeergebied;
6. Bereikbaarheid Veenkoloniën;
7. A6/A7 Knooppunt Joure;
8. N31 Harlingen (traverse Harlingen) en gebiedsontwikkeling Harlingen;
9. Gebiedsontwikkeling Noordoost Fryslân / Centrale As;
10. IGO Coevorden Stationsomgeving en Coevorden-Zuid;
11. N381 Drachten-Drentse grens;
12. Openbaar Vervoer in stad Groningen;
13. Verbetering busverbinding corridor West;
14. Maatregelen verkorting reistijd spoor Groningen-Bremen.

Voortgang

Ad 1. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

December 2013 zijn tussen de gemeente Emmen en de provincie Drenthe nadere afspraken gemaakt over de invulling van de RSP Bereikbaarheidsprojecten Emmen Centrum binnen het totaal van de samenwerkingsovereenkomst IGO Atalanta. Het betreft de projecten:

- *Projecten Hondsrugwegtunnel:* In december 2014 zal het project worden afgerond en opgeleverd;
- *Verlenging Vreding:* In 2014 is gestart met de voorbereidingen van de verlenging Vreding. In september 2014 is het bestemmingsplan in procedure gebracht;
- *Aansluiting P Zuid:* Het project P Zuid is aanbesteed en wordt grotendeels in het najaar van 2014 uitgevoerd;
- *Kruising Hondsrugweg Ermerweg:* In 2014 is gestart met de voorbereidingen voor de aanpassing van de kruising Hondsrugweg – Ermerweg;
- *Projecten Boermarkeweg:* Deze projecten bevinden zich in de definitiefase;
- *Projecten Rondweg:* ongelijkvloers maken van knooppunt aansluiting N34/Rondweg en reconstructie aansluiting N862 (weg Emmen-Klazienaveen) op de rondweg. Deze projecten bevinden zich in de definitiefase.

Vooruitblik 2015:

- *Verlenging Vreding:* Eind 2015 zal de verlenging en verlegging van de Vreding gereed zijn.
- *Aansluiting P Zuid:* In het 1^e kwartaal 2015 zal de aansluiting P Zuid gereed zijn.
- *Kruising Hondsrugweg Ermerweg:* Eind 2015 zal de kruising Hondsrugweg Ermerweg naar verwachting gereed zijn.

Ad 2. Spoorlijn Zwolle - Coevorden - Emmen

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

- In 2014 heeft de provincie Drenthe een realisatiebesluit genomen voor de aanleg van een tweede spoor en perron bij station Emmen Zuid. Deze uitbreiding van de infrastructuur is nodig om de huidige dienstregeling met 4 minuten te versnellen en spitstreinen Zwolle – Emmen (alleen in spitsrichting) mogelijk te maken;
- De opdrachtgevende overheden hebben besloten om de treincapaciteit uit te breiden met 3 tussenbakken. Hieraan draagt ook IenM bij in het kader van Beter Benutten Regionaal Spoor.

Vooruitblik 2015:

- De aanpassing van het bestemmingsplan voor het tweede spoor en perron station Emmen Zuid moet gereed zijn. ProRail zal de aanbesteding starten voor de realisatie in 2016.

Ad 3. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Heerenveen (investeringsagenda Drachten – Heerenveen)

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

In de investeringsagenda zijn een 15-tal projecten opgenomen waarvan enkele in 2014 zijn gestart dan wel zijn gerealiseerd. Van deze 15 worden 7 met RSP mobiliteitsfondsmiddelen gefinancierd. Het meest omvangrijke project daarbinnen betreft het project Bereikbaarheid Gebiedsontwikkeling Heerenveen. Voor dit project wordt gewerkt aan een verkeersmodel dat gebruikt wordt om de maatregelen uit te werken. De gemeente bereidt de structuurvisie voor.

Vooruitblik 2015:

- structuurvisie afronden;
- uitwerken tot definitief plan, planologische procedure aanvragen (plan-MER/bestemmingsplan).

Ad 4. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Groningen Centrale Zone

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

De projecten die hier onder vielen zijn in 2014 gebundeld onder de titel Groningen Spoorzone: Voor het project Knoop Groningen waren een drietal varianten ontwikkeld voor de spoorconfiguratie. Daarnaast is voor de reizigerstransfer gekeken naar een tweetal varianten: passerelle en tunnel. Dit jaar is de voorkeursvariant met de keuze voor een reizigerstunnel voor het project Knoop Groningen vastgesteld. Als gevolg hiervan wordt de functie van het monumentale stationsgebouw versterkt en zal de hal weer als aantrekkelijke entree functioneren. Daarnaast is er voor gekozen om de aanleg van een bustunnel, een fietstunnel, een fietsenstalling en een zudentree toe te voegen aan de ontwerpscope van het project Knoop Groningen. Vanwege deze toevoegingen aan de ontwerpscope was het niet mogelijk het definitieve realisatiebesluit in 2014 te nemen. Meer informatie is te vinden op de website: <http://www.groningenbereikbaar.nl/spoorzone>.

Vooruitblik 2015:

In 2015 wordt het integrale realisatiebesluit genomen voor de verschillende deelprojecten: Knoop Groningen, de bustunnel, de fietstunnel, de fietsenstalling en de zudentree. Ten behoeve van dit realisatiebesluit wordt een integrale uitwerking van het plan met bijbehorende raming en planning en aanbestedingsprocedure opgesteld. Daarnaast wordt naar verwachting in 2015 het Provinciaal inpassingsplan voor het nieuw aan te leggen opstel terrein Rouaanstraat van kracht, zodat begonnen kan worden met de realisatie van het opstel terrein.

Ad 5. Bereikbaarheid Lauwersmeergebied

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Voor de deelprojecten Oostelijke omlegging Bedum en het verkeersveiliger maken van het noordelijk deel van de N361 wordt naar verwachting nog in 2014 een planuitwerkings- respectievelijk een realisatiebesluit aan Provinciale Staten van Groningen voorgelegd.

Vooruitblik 2015:

Deelprojecten bevinden zich in de verkenningsfase, planuitwerkingsfase of realisatiefase.

Ad 6. Bereikbaarheid Veenkoloniën

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Er is vooral ingezet op het uitvoeren van de tijdens het BO MIRT 2013 overeengekomen studie waarin een integrale vergelijking wordt gemaakt tussen de mogelijkheden en kosten om de spoorlijn Veendam – Stadskanaal als Lokaal Spoor te gaan exploiteren en de mogelijkheden en kosten om de spoorlijn op te nemen als onderdeel van de hoofdspoorweginfrastructuur. Over de uitkomsten van deze studie wordt in het najaar van 2014 nader overleg gevoerd tussen betrokken partijen.

Vooruitblik 2015:
De planuitwerkingsfase wordt doorlopen.

Ad 7. A6/A7 Knooppunt Joure

Bereikte resultaten / terugblik 2014:
De beroepen op het Tracébesluit zijn door de Raad van State afgewezen. Hiermee is het tracébesluit onherroepelijk. De aanbesteding zal naar verwachting nog aan het eind van 2014 starten.

Vooruitblik 2015:

- doorlopen aanbesteding, gevolgd door gunning en voorbereiding en uitvoering;
- bouwtijd is 2 à 3 jaar en naar verwachting wordt het knooppunt in 2017 opengesteld voor verkeer.

Ad 8. N31 Traverse Harlingen

Bereikte resultaten / terugblik 2014:
De aanbesteding van het hoofdcontract is doorlopen. Het werk zal in september 2014 worden gegund. Eind van het jaar zal een start worden gemaakt met het werk.

Vooruitblik 2015:

- Het eerste deel van 2015 zal in het teken staan van voorbereiding van de uitvoering door de aannemer;
- De verwachte bouwtijd is 3 jaar, waarmee de weg nog in 2017 kan worden opengesteld voor het verkeer.

Ad 9. Gebiedsontwikkeling Noordoost Fryslân / Centrale As

Bereikte resultaten / terugblik 2014:
Aanleg van delen van het traject zijn in uitvoering. Bij de spooronderdoorgang bij Feanwâlden is in 2014 gewerkt aan het maken van de spoortrog, deze wordt in het najaar op zijn plaats gezet. In september 2014 is begonnen met de daadwerkelijke bouw van het aquaduct in het traject.

Vooruitblik 2015:

- enkele laatste aanbestedingen;
- medio 2015 zal op alle onderdelen van de Centrale As gebouwd worden;
- rondweg Garyp zal in januari 2015 opengesteld worden voor het verkeer;
- weggedeelte Dokkum – De Westereen openstelling naar verwachting eind 2015.

Ad 10. IGO Coevorden Stationsomgeving en Coevorden-Zuid

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

- De voorbereidingsfase voor de 1^e fase Westelijke spoorzone (Stationsomgeving) is gestart en afgerond. Start uitvoering oktober 2014;
- Alternatievenstudie verbinding Holwert-centrum is afgerond;
- Voorbereidingsfase Spoorboog loopt. Overeenkomsten met de Bentheimer Eisenbahn over gebruik Spoorboog en cofinanciering zijn gesloten.

Vooruitblik 2015:

- Uitvoeringsfase 1^e fase Westelijke spoorzone (Stationsomgeving) in samenhang met Herstructurering van het bedrijventerrein Holwert-Midden is gepland in de periode februari-september;
- Variantenstudie verbinding Holwert-centrum, inclusief interactief proces met bewoners, ondernemers en reizigers, is in de eerste helft van 2015 gepland. Dit in samenhang met het stedenbouwkundig ontwerp voor de stationspleinen en het transferpunt;
- De aanbesteding (Spoorboog) van de onderdelen wachtspoor, spoorbrug, overwegen en verbindingsspoor is in de eerste helft van 2015 gepland;
- Met uitzondering van het verbindingsspoor zal dit op basis van Design & Construct geschieden;

- De eerste uitvoeringswerken zijn in oktober 2015 gepland.

Ad 11 N 381 Drachten – Drentse Grens

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

De hoofdcontracten zijn gegund en op het deel Drachten – Oosterwolde is de uitvoering in volle gang.

Vooruitblik 2015:

- De drie hoofdcontracten voor de reconstructie van de N381 zijn in uitvoering;
- De resterende contracten voor de gebiedsontwikkeling worden aanbesteed en uitgevoerd.

Ad 12 Openbaar vervoer in stad Groningen

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Onderdeel van de actualisatie Netwerkanalyse is een nieuwe visie op het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV). De maatregelen voor het openbaar vervoer zijn te onderscheiden in maatregelen die noodzakelijk zijn om de dienstregeling 2014 te kunnen rijden (1e tranche), maatregelen die noodzakelijk zijn om de snelheid en betrouwbaarheid van de dienstregeling te vergroten (2e tranche) en maatregelen die noodzakelijk zijn om het HOV goed te laten functioneren tijdens de aanleg van de zuidelijke ringweg en het openbaar vervoer betaalbaarder maken (3e tranche). Afronding van de maatregelen uit de eerste en tweede tranche gebeurt zo veel mogelijk uiterlijk in 2014. Het betreft o.a. het geschikt maken van haltes en infrastructuur voor de dubbelgelede bus en aanpassingen aan het Damsterdiep in de stad Groningen.

Vooruitblik 2015:

Het streven is de derde tranche af te ronden voor de start van de werkzaamheden aan de Zuidelijke Ringweg. De dienstregeling bus 2016 is daarbij het streven. Het betreft o.a. de projecten 'overstapknop UMCG Noord' en de 'Kolendrift'.

Ad 13 Verbetering busverbinding corridor West

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

In 2014 is de verkenningsfase afgesloten en zijn alle deelprojecten naar de planuitwerkingsfase gegaan. Gelijktijdig is voor de deelprojecten DRIS en Optimalisatie omgeving P+R Hoogkerk een realisatiebesluit genomen.

Het deelproject DRIS sluit aan bij het lopende project van het OV bureau Groningen-Drenthe.

Vooruitblik 2015:

In 2015 wordt de realisatiebesluit voorzien voor de laatste twee deelprojecten. Ook de realisatie van het project Optimalisatie omgeving P+R Hoogkerk is voorzien in 2015.

Ad 14 Maatregelen verkorting reistijd spoor Groningen-Bremen

Bereikte resultaten / terugblik 2014:

Er is nader onderzoek gedaan naar wat er nodig is om een reistijd van 1.23 uur te realiseren en hoe de beschikbare middelen (€ 85 miljoen provincie Groningen en € 17 miljoen reservering door IenM) zo effectief mogelijk in te zetten. In de tweede helft van 2014 wordt samen met Duitse partners gezocht naar haalbare (faserings) varianten. Dit moet eind 2014 leiden tot het vaststellen van de scope voor de eerste fase en daarvoor, waar nog nodig, bestuurlijk draagvlak in Duitse besturen verwerven bijvoorbeeld door het opstellen van een staatsverdrag Duitsland - Nederland.

Vooruitblik 2015:

Vaststellen fasering en hiervoor starten met de planuitwerkingsfase. Lobby richting de verschillende Duitse besturen en Europa verder vorm geven.